

ਕਿ ਯਿਸੂ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਹੈ ?

(Is Jesus God ?)

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਚੰਬ ਕੀ ਖਿੱਚ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਸੱਦਾ ਆਕਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਜਾਵੇ ? ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਕਸ਼ੀਅਤ ਜਾਂ ਬੁਧੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖਿੱਚ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੋਵੇ । ਬਸ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ 2000 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ।

ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਫ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਤੇ ਸੁਣਦੇ ਸਨ । ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਥੇਰੇ ਮਹਾਨ ਲੋਕ ਇਤਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁੰਬਲਾ ਗਏ ਹਨ, ਨਾਸਰਥ ਦਾ ਯਿਸੂ ਅੱਜ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਮੀਡਿਆ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਕੇਂਦਰ ਹੈ । ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਵਿਵਾਦ ਉਹਨਾਂ ਦਾਵਿਆਂ ਤੇ ਹਨ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ । ਇਸਰਾਈਲ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਗਲੀਲ ਪਿੰਡ ਦਾ ਤਰਖਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਯਿਸੂ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰੋ । ਯਿਸੂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਬਹੱਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਉਹ ਹੈ । ਏਹੇ ਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਾਵਿਆਂ ਨੇ ਸਬ ਸੁਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।

ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਾਵਿਆਂ ਕਰਕੇ ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਗਲ ਸਮਝਣ ਲਗ ਪਏ । ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਬਾਹਰਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਅਗਲੀ 20 ਸਦੀਆਂ ਲਈ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ । ਹੋਰ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਛਾਪ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜਿਵੇਂ ਨਾਮਰਥ ਦੇ ਇੱਕ ਅਨਜਾਣ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਛੱਡੀ।

ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਨਰਾਲਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ? ਕੀ ਉਹ ਬਸ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਮਨੁੱਖ ਸੀ ਨਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਹੀ ਵੱਧ ?

ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਟੁੰਬ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਕੌਣ ਸਨ । ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਨੈਤਿਕ ਸਿਕਸ਼ਨ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦੁੰਨਿਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਡੇ ਧਰਮ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ । ਪਰ ਬਥੇਰੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸੀ । ਮਸੀਹੀ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਵਾਹੀਆਂ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ । ਸੋ ਅਸਲੀ ਯਿਸੂ ਕੌਣ ਹੈ ? ਆਉ ਅਸੀਂ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦੁੰਨਿਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਵਾਦੀ ਮਨੁੱਖ ਬਾਰੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਬਸ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਨੈਤਿਕ ਸਿਖਸ਼ਕ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ?

ਮਹਾਨ ਨੈਤਿਕ ਸਿਖਸ਼ਕ ?

ਲਗਭਗ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਨੈਤਿਕ ਅਧਿਆਪਕ ਸੀ । ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਜਬਰਦਸਤ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਨੇ ਵੀ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਜੋਜ਼ਫ ਕਲੋਸਨਰ ਜੋ ਯਹੂਦੀ ਬੁੱਧੀ ਜੀਵੀ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਜੀਜ਼ਸ ਆਫ ਨਾਜ਼ਰਥ' ਵਿੱਚ ਇੰਜ ਲਿਖਦਾ ਹੈ "ਇਹ ਗਲ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਤੇ ਸਹੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਸੀਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ..... ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨਾ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ।"

ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਸਿਖਿਆ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੇ ਕਹੀ ਹੋਵੇ । ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ "ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ" ਆਖਦੇ ਹਾਂ, ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ । ਇਤਹਾਸਕਾਰ ਵਿਲ ਡੂਰਾਂਟ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਲੜਿਆ, ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਈਬੇਰੀਆ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ । ਉਹ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡਾ ਦਾਸ ਹੋਵੇ - ਇਹ ਸਾਰੇ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ।

ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਾਲੀ ਸਿਖਿਆ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਦਾਵਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜੋ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ । ਅਮਰੀਕੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਇੱਕ ਪਤਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੀ । ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੋਸ ਜੇਫਰਸਨ ਜੋ ਇੱਕ ਬੁੱਧੀ ਜੀਵੀ ਸੀ, ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ, ਇੱਕ ਬਲੇ ਡ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਠਾ ਲੈ ਕੇ ਬੈਠਦਾ ਹੈ । ਕੁੱਝ ਰਾਤਾਂ ਦੇਕੰਮ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਕਾਂਟ ਛਾਂਟ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਬਾਈਬਲ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਪਤਲੀ ਕਿਤਾਬ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, "ਦਾ ਫਲਾਸਫੀ ਆਫ ਜੀਜ਼ਸ ਆਫ ਨਾਜ਼ਰਥ" । ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਾਕ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਅਲਾਹੀ ਸੁਭਾਵ ਬਾਰੇ ਦਸਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਟ ਛਾਂਟ ਕੇ ਜੇਫਰਸਨ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਹਾਸੇ ਵਾਲੀ ਗਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਡੈਕਲੇਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੇਫਰਸਨ ਦੇ ਕੁੱਝ ਯਾਦਗਾਰ ਸ਼ਬਦ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਾਬਰ ਤੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜਕ ਦਰਜੇ ਦੇ । ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿਧ ਲਿਖਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਚਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਆਪ ਗਵਾਹ ਹੋਣ ਲਈ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ, ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜੋ ਵਖਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ .....।" ਪਰ ਉਹੋ ਸਵਾਲ ਜੋ ਜੇਫਰਸਨ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦਾ ਉਹ ਇਹ ਹੈ : ਕਿ ਯਿਸੂ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਨੈਤਿਕ ਆਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ ? ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਨੈਤਿਕ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਮੰਤਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਧਰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕੇ । ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕੀ ਇਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।

ਵੱਡਾ ਧਾਰਮਕ ਆਗੂ

ਕੀ ਯਿਸੂ “ਵੱਡਾ ਧਾਰਮਕ ਅਗੁਵਾ” ਅਖਵਾਉਣ ਦਾ ਹਕਦਾਰ ਹੈ ? ਹੈਰਾਨਗੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਦੇ ਧਾਰਮਕ ਅਗੁਵਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਉਹ ਕੱਦੇ ਵੀ ਧਾਰਮਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਫਸਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੇਵਕਾਈ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਮਕ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਕੇ ਕੀਤੀ ।

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਦੀ ਤੁਲਣਾ ਦੂਜੇ ਮਹਾਨ ਧਾਰਮਕ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਿੰਨਤਾ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ । ਰਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯਾਸ, ਜੋ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੱਲਿਆ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗਲ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਤੇ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਸਥਾਪਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਤਰ ਹੈ ।

“ਅਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾਵੇ ਕਰ ਲਈਏ, ਇੱਕ ਸਚਾਈ ਰੁੱਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ । ਉਹ ਸਿਰਸ਼ਕ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸਿਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਮਹ ਵਖਾਉਂਦੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸੀਖ ਉਤਰ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਉਣ ਦੀ ਰਾਹ । ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਦੀ ਸੁਣਦੇ ਹੋ । ਉਹ ਬੁੱਧ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੁਡਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਇਹ ਮੁਹੱਦ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੁਰਾਨ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਚਾਰ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹੈ ।

ਰਵੀ ਜ਼ਰਗਇਆ ਦੀ ਗਲ ਦੀ ਸਫਾਈ ਅਸੀਂ ਸੰਮਾਂਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਣ ਪਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉ, ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਚਲੋ, ਮੇਰੀ ਸੁਣੋ ।” ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਇਹ ਗਲ ਵੀ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਰਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੇਵਲ ਰਬ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਗੁਵੇ ਨੇ ਕਦੇ ਇਹ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ । ਪਰ ਕੇਵਲ ਏਹੋ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਦੁਨਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਿੰਦੂ ਸਦਨ ਸਮਿੱਥ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, “ ਕੇਵਲ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਅੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਏਨਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ’ ਪਰ ਇਹ ਕੀ ਹੈ ? ਉਹ ਸਨ ਯਿਸੂ ਤੇ ਬੁੱਧ । ਜੋ ਉਤਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਪਰੀਤ ਸਨ । ਬੁੱਧਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਵਲ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨਹੀਂ - ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹੋਵੇ

ਕੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ?

ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ, ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਥੇਰੇ ਮਸੀਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ । ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਦੈਵਿਤ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਬਣ ਗਈ ਜੋ ਵੱਡੇ ਵਿਵਾਦ

ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣੀ । ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਦੈਵਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ?

ਕੁੱਝ ਵਿਦਵਾਨ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਪਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਿਖਸ਼ਕ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਏ । ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਲੋਕ ਇਹੋ ਸੋਚਣਾ ਚਾਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ । ਜੋਨ ਡੋਮਿਨਿਕ ਕਰੋਸਾਨ ਅਤੇ ਜੀਜ਼ਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਗਲਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਾ ਪਾਵ ਇੰਚੀ ਕੋਡ ਵਰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਇਹ ਬਹਿਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੀ ਦੈਵਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਨੀਯਮ ਬਣ ਗਈ ਸਨ ਗਵਾਹੀਆਂ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਦਸਦੀਆਂ ਹਨ । ਬਹੁਤੇ ਮਸੀਹੀ ਜੋ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਮਾਚਾਰ ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਹਨ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਲਾਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਥੋਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਨਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ।

ਪਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸਿਕਸ਼ਕ ਤਾਂ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਹਿਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ । ਥੋਮਸ ਜੈਫਰਸਨ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਾਲੀ ਸਿਖਿਆ ਅਪਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਸਿਆ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਅਲਾਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਕਾਰਦਾ ਹੈ । ਪਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਵੇਖਾਂਗੇ, ਕਿ ਜੇ ਯਿਸੂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਖਣੀਆਂ ਪਣ ਗਿਆ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਨੈਤਿਕ ਸ਼ਕਸਿਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ।

ਜੇ ਸੁਮਾਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਧਾਰਣ ਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮੂਸਾ ਜਾਂ ਦਾਨੀਏਲ ਵਰਗੇ ਨਬੀਆਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਕੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਾਵਿਆਂ ਦਾ ਸਭਾ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਸਵਾਲ ਅਕਰਸ਼ਨ ਯੋਗ ਹਨ :-

- ਕੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ?
- ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪਰਮੇਸ਼ਰ” ਕੀ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਹ ਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮੰਡ ਦਾ ਰਚੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਬਰਾਨੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ?

ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਮੱਤੀ 20:48 ਵਿੱਚ ਵੇਖੀਏ, ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਕਾਸ਼ ਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਾਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ?

ਯਿਸੂ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਵਸਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਸਾਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ । ਪਰ ਫਿਲੀਪੀਯੋ 2:6-11 ਇਹ ਦਸਦ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਖੁੱਦੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਤੇ ਰੱਬੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਪ ਲਿਆ । ਇਹੋ ਵਾਕ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਮਹਿਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਹਰ ਇੱਕ ਘੁਟਨਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਝੁਕੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ।”

ਸੋ ਯਿਸੂ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ ? ਰੂਸੀ ਹਕੂਮਤ ਵਾਲਾ ਇਸਰਾਈਲ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਇਖਤਿਆਰ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੂਰੀ ਭੂਮੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕੈਸਰ ਕਾ ਹੀ ਰਾਜ ਤੇ ਇਖਤਿਆਰ ਸੀ । ਕੈਸਰ ਦੀ ਇੱਕ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ । ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਦੰਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਨਿਤੀਆਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ । ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕੈਸਰ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਰਵ ਉੱਚ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਤੇ ਅਲਾਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ।

ਸੋ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਉਸ ਇਖਤਿਆਰ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੈਸਰ ਦਾ ਸੀ । ਪਰ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਜਾਂ ਰੋਮੀ ਸਾਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਹੈ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਤਾਂ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮੰਡ ਤੇ ਸਰਵ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬੋਲਿਆ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੀ । ਪ੍ਰਭੂ ਨਹੀਂ - ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਹਿਣੀ ਤੇ ਕਥਨੀ ਦੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਕੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ ।

ਕੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਰਚੇਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ

ਪਰ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਜਿਵੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪਰਗਟਾਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲੀ ਰਚੇਤਾ ਸੀ ? ਇਕੋ ਝਲੱਕ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਦਾਵੇ ਤੋਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਇਖਤਿਆਰ ਰਖਦਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਉਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਜਗਤ ਦਾ ਸ਼ਿਰਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ । ਸ਼ਬਦ “ਸਾਰਾ” ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸਭ ਕੁਝ ਸਣੇ ਸ਼ਿਰਸ਼ਟੀ।

ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਗੌਰ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਇਕੋ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਉਭਰਦਾ ਹੈ । ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਾਰੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਦੈਵਿਤਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ । ਇਹ ਕੁੱਝ ਵਾਕ ਹਨ ਜੋ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ -

ਮੈਂ ਅਰ ਪਿਤਾ ਇਕੋ ਹਾਂ (ਯਹੂਨਾ 10:30)

ਮੈਂ ਅਲਫ਼ਾ ਤੇ ਉਮੇਗਾ, ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਪਿੱਛਲਾ, ਆਦਿ ਅਤੇ ਅੰਤ ਹਾਂ (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 22:13)

ਹਾਰ ਅਤੇ ਸੱਚਿਆਈ ਅਤੇ ਜਿਉਣ ਮੈਂ ਤਾ (ਯਹੂਨਾ 14:6)

ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਵਸੀਲੇ ਬਿਨਾ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ (ਯਹੂਨਾ 14:6)

ਜਿਸ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਉਨ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ (ਯਹੂਨਾ 14:9)

ਆਓ ਅਸੀਂ ਫੇਰ ਉੱਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਚਲੀਏ । ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਮੂਸਾ ਬਲਦਾ ਝਾੜੀ ਤੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਨਾਂ ਪੁਛਦਾ ਹੈ, ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹਾਂ । ਉਹ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਦਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕੋ ਉਹੀ ਰਚੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਦਿਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ ।

ਮੂਸਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਯਹੂਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਹਾਂ, ਕਹਿ ਕੇ ਨਹੀਂ ਪੁਕਾਰਦਾ ਸੀ । ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ, ਮੈਂ ਹਾਂ, ਵਾਲੇ ਦਾਵਿਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕਰੋਦਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਕੱਝਆਗੂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕਿਉਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮਾਰਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਪਿੱਛੇ ਪੱਥਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਪਰ ਕੁਫ਼ਰ ਪਿੱਛੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਤੂੰ ਮਨੁੱਖ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਯਹੂਨ 10:33) ।

ਪਰ ਏਹ ਗਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਧਰਮ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਿਹ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਉਹੋ ਰੱਬ ਹੋਣ ਦਾ ਜੋ ਸਾਰੀ ਸਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਰਚੇਤਾ ਹੈ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਸਿਰਫ਼ ਏਹੋ ਇੱਕ ਦਾਵਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਤੇ ਕੁਫ਼ਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕਿ ਯਿਸੂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਨੇ ਸਬਦਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਰਯਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ।

ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ?

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਦੈਵਿਤਾ ਦਾ ਬੀਜ ਹੈ, ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਯਿਸੂ ਦਿਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਮੁਨਕਿਨ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਉਸ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ, ਉਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ ਅਲਗ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ।

ਯਿਸੂ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਦਾਂ ਕੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਜਿੰਦਾ ਨਵੇਂ ਯੁਗ ਦੀ ਤਰਕੀਬ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝਦੀ ਹੈ । ਨਾਂ ਹੀ ਯਿਸੂ, ਨਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਸੁਨਣ ਵਾਲੇ 'ਸਟਾਰ ਵੋਰਸ' ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, ਸੋ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਕੋਈ ਅਸਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦੇ । ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਬੁਰਾ ਇਤਹਾਸ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤੋਂ ਇਹ ਦੱਸੀਏ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਸੀ ।

ਪਰ ਜੇ ਯਿਸੂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਾਨ ਨੈਤਿਕ ਸ਼ਿਕਸਕ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ? ਸੀ.ਐਸ.ਲਿਵਸ ਬਹਿਸਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਏਥੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਾਂ ਜੋ ਉਸ ਬਾਰੇ ਬਕਵਾਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ : ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਨੈਤਿਕ ਸ਼ਿਕਸਕ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਇਹ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ।

ਸਚਾਈ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਲੂਇਸ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਮੰਨਣ ਲਈ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ । ਜਾਂ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਉਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ - ਜਿਸਮਾਨੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਦਾਵੇ ਝੂਠ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਝੂਠੇ ਸਨ ਯਿਸੂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕ ਮਹਾਨ ਨੈਤਿਕ ਸ਼ਿਕਸਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ । ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹ

ਪਾਗਲ ਸੀ ਜੋ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ ।

ਕੀ ਯਿਸੂ ਝੂਠਾ ਸੀ ?

ਨਿਕੋਲੋ ਮਕਿਤਾ ਵੱਲੀ ਨੇ 1532 ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਸਿਧ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਪਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ ਅੰਜਾਮ ਦਿਤਾ । ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ 'ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਸ' ਮੈਕਿਆਵਲੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਤਰੱਕੀ, ਛਵੀ, ਖੂਬੀ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਚਾਈ ਬਾਰੇ ਗਲ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਮੈਕਿਆਵਲੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਠੀਕ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ।

ਕੀ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਮੈਕਿਆਵਲੀ ਦੇ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਪਰਭਾਵਤ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ? ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਯਹੂਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਢੋਂਗੀ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਣ । ਉਹ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਨੇ ਸਵਾਲ ਕਰਕੇ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਫ਼ਸਾ ਦੇਣ । ਫਿਰ ਵੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲਾਜਵਾਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਗਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ।

ਉਹ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਨਿਪਟਨਾ ਹੈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਪਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਕ ਝੂਠ ਵਾਂਗਰ ਜੀਵੇ ? ਉਸ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਝੂਠ ਅਤੇ ਪਾਖੰਡ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਸੋ ਯਿਸੂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵੀ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ । (ਇਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ) । ਹੁਣ ਅੱਤ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੇ ਹੀ ਵੇਰਵੇ ਰਹਿ ਗਏ ਦੋਵੇ ਤੇ ਦੋਵੇ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਨਕ ਹਨ ।

ਲਾਭ

ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਲਈ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ । ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਝੂਠ ਮਗਰ ਜਿਆਦਾ ਤਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ । (ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਆਗੂ ਜਿਵੇਂ ਕੈਸਰ ਦੈਵਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ) ।

ਇਸ ਵੇਰਵੇ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਲੀ ਗੱਦੀ ਵਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡਾਂਟ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਨ ਦਾ ਚੁਨਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਕੰਢੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜਿਵੇਂ (ਵੇਰਸੀਆ, ਕੋਰੀਨੀ), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਲ ਬਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਭਾਵ ਸਿਫਰ ਤੋਂ ਵੀ ਘਟ ਹੈ । ਜੋ ਕੁਝ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਉਲਟ ਸੀ ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੀ ਯਿਸੂ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਰਮ ਨੂੰ ਹਰ ਕੀਮਤ ਤੇ ਤਿਆਗਿਆ ਹੁੰਦਾ । ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਬਥੇਰੇ ਮੈਕਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਕਰਮ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਹੈ । ਇਕ ਰੋਮੀ ਕਰਮ ਤੇ ਮਹਾਨ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਮੌਤ ਹਰ ਇਕ ਗਲ ਨੂੰ ਇਕ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਖ਼ੇਰੇ ਸ਼ਹੀਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾ ਲਈ ਜਿਸ ਤੇ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਸਨ ਮਰੇ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਘਟ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਜਾਨਦੇ ਬੁਝਦੇ ਝੂਠ ਲਈ ਮੌਤ ਨੂੰ ਅਪਨਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ । ਯਕੀਨਨ ਯਿਸੂ ਦੇ ਲਾਭ ਪਾਉਣ ਦੀ ਹਰੇਕ ਆਸ਼ਾ ਕਰਮ ਉੱਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ । ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅੰਤਮ ਸਾਹ ਤੱਕ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਦਾਵੇ ਤੋਂ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹੀ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਅਦਭੁਤ ਪੁੱਤਰ ਹੈ । ਯਿਸੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ “ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ” ਅਤੇ “ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ” ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤ ਰੱਬੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਸਕੇ ।

ਇੱਕ ਵਿਰਾਸਤ

ਸੋ ਜੇ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਲਈ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਾਵੇ ਝੂਠੇ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਅੱਗੇ ਲਈ ਵਿਰਾਸਤ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਪਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਣਾ ਤੇ ਕਰਮ ਉੱਤੇ ਬਿਲਿਆਂ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਬਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

ਏਥੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੱਚਿਆਈ ਉਠਦੀ ਹੈ । ਜੇ ਯਿਸੂ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ । ਉਸ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾਵੇ ਦਾ ਤਿਆਗ ਦਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਮ ਵਲ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ।

ਜੇ ਆਪਣੇ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਤਹਾਸਕ ਛਵੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕਾਰਣ ਯਿਸੂ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਏਹੋ ਦਸੱਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਯਹੂਦੀ ਪਿੰਡਾ ਦਾ ਤਰਖਾਨ ਕਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਨਾਮ ਦੀ ਪਰਸਿੱਧੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚ ਸਕਦੀ ਸੀ । ਉਹਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਜੀਵਤ ਰਹੇਗਾ ? ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਭਜ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਤਾਂ ਕੋਈ ਧਾਰਮਕ ਵਰਾਸਤ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਨਹੀਂ । ਕਿ ਇਤਹਾਸਕਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ? ਅਸਲੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਚੱਰਿਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਲਭ ਸਕਣ । ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਸਬ ਤੋਂ ਮਾਹਰ ਅਲੋਚਕ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਵੀ ਯਿਸੂ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਸੁਧਤਾ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹਨ । ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਅਲੋਚਕ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਜੋਨ ਸਟੂਅਰਟ ਮਿਲ (1806-73) ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਫਲਸਫਾ ਕਾਰ ਸੀ । ਮਿਲ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਹੀਆਂ ਹੋਇਆਂ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਸਲੀਅਤ ਅਤੇ ਵਿੱਦਿਆ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੀ ਮੋਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬੁਧੀ ਜੀਵਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮੁਦਾਏ ਘਮੰਡ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਰਵਉੱਚ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਨੈਤਿਕ ਸੁਧਾਰਕ ਅਤੇ ਸਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਬੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ,

ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਨੇ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਮੰਨ ਕੇ ਕੋਈ ਗਲਤ ਚੁਨਾਵ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ।

ਇਤਹਾਸਕਾਰ ਫਿਲਮ ਸ਼ਾਪ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਲੀ ਸਿਆਈ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾ ਹੀ ਲੌਕਿਕ ਇਤਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਸ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੋਵੇ । ਥਾਪ ਬਹਿਸਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਤਰਕ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਸਾਧਾਰਣ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਧੋਖੇ ਬਾਜ਼, ਲਾਲਚੀ ਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਵਿਅਕਤੀ ਐਨਾ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਨਿਮਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੋਂ ਅਤੇ ਤੰਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਚਿਆਈ ਤੇ ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ।

ਝੂਠਿਆਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨਾਲ ਚਲਣ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਸਭ ਗਲਾਂ ਦੇ ਉਲੱਟ ਜਾਣਾ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਿਖਾਈਆਂ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਮਾਰਿਆ ਵੀ ਗਿਆ । ਬਥੇਰੇ ਗਿਆਨੀਆਂ ਲਈ ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਕੋਈ ਤੁੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਸੋ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਤਰਕ ਦੇਣਾ ਪਵੇ ਗਾ । ਅਜ ਜੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦਾਵੇ ਸੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਠ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਕੋ ਗੱਲ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ।

ਕੀ ਯਿਸੂ ਪਾਗਲ ਸੀ ?

ਐਲਬਰਟ ਸਵਿਨਜ਼ਰ ਜਿਸ ਨੂੰ 1952 ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਸਨ । ਸਿਵਜ਼ਰ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਕਢਦਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਵੇ ਪਿੱਛੇ ਉਸ ਦਾ ਪਾਗਲਪਨ ਸੀ । ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦਾਵੇ ਗਲਤ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦਾਵੇ ਗਲਤ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਉਸ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰਮ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਗ ਪਿਆ ਕਿ ਉਹੋ ਹੀ ਮਸੀਹਾ ਹੈ ।

ਸੀ.ਐਸ.ਲੂਇਸ ਇਸ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਹੈ । ਲੂਇਸ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਾਗਲਪਨ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕੇ ਉਹ ਇਹ ਦਾਵੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਸੱਚੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਨੈਤਿਕ ਸਿਕਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ । ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਪਾਗਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਨਰਕ ਦਾ ਸ਼ੈਤਾਨ ਹੈ।

ਬਾਰੇ ਹੀ ਨਰੀਖਣ ਕਰਦਾ ਹੈ : “ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਉਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਅਰੋਪ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਉੜਾਓ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖੁਦੀ ਜੋਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇ ਬੁਨਿਆਦ ਹਨ । ਇਸ ਦੇ ਚਿੰਨ ਅਸੀਂ ਇਤਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ?

ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬੜੇਸ਼ਾਂਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ?

ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿਧ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਸੀ ਫਲਸਫਾਕਾਰ ਜੀਨ ਜੈਕਸ ਰਸਾਓ (1712-78) ਜਿਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰੰਗ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਸਥਿਰ ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਦਾਦ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । “ਜਦੋਂ

ਪਲੈਟੋ ਆਪਣੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਧਰਮੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਸਾਰੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਭਾਰ ਹੈ ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਦਾ ਚਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਨੀ ਨਈਂ, ਉਦੋਂ ਉਹੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਚੱਰਿਤਰ ਦਾ ਹੀ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਜੇ ਸੁਕਰਾਦ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਮੌਤ ਇੱਕ ਫਲਸਫਾ ਕਾਰ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਮੌਤ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਹੈ ।”

ਸਾਫ ਉਹ ਸਵਾਲ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪੁਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ : ਕਿ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਬੁੱਧੀਮਾਨ, ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਬਲਵਾਨ, ਜਿਆਦਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਕਰਾਤਕਮਕ ਤੱਥਾ ਰੂਪੀ ਗਲਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਵਾਬ ਦੇਹ ਹੈ ?

ਸੋ ਕੀ ਯਿਸੂ ਝੂਠਾ ਜਾਂ ਪਾਗਲ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ? ਕੀ ਜੈਫਰਸਨਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਨੈਤਿਕ ਸਿਖਸ਼ਕ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰੱਬੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ ? ਦਿਲਚਸਪ ਗਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸੁਨਣ ਵਾਲੇ ਭਾਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਜਾਂ ਸ਼ਤਰੂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਸਿਖਸ਼ਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਈ । ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿਲਣ ਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਪਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ : ਆਤੰਕ ਜਾਂ ਭਗਤੀ

ਅੱਜ 2000 ਸਾਲ ਪਿਛੋ, ਯਿਸੂ ਅੱਜ ਵੀ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿਧ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ । ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਜੋਸ਼ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ । ਉਹ ਪਰਚਾਰ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਦਾਵੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਚੁਨਾਵ ਵਲ ਧਕਦੇ ਹਨ । ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੈਵਿਸ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਨੈਤਿਕ ਸਿਖਸ਼ਕ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ । ਇਹ ਆਕਸ ਫੋਰਡ ਦੇ ਪੂਰਖ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਚਨੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਣ ਬਨਾਈਏ ।

“ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਚੁਨਾਵ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ । ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਤੇ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਕੋਈ ਪਾਗਲ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਭੈੜਾ । ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਗਿਣ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਤੇ ਬੁਕ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਸਮਝ ਕੇ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿਗ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਪੁਕਾਰ ਸਕਦੇ ਹੋ । ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਬਕਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਇਨਸਾਨੀ ਹੀ ਸੀ । ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਨਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ।”

ਮੀਅਰ ਕਰਿਚੈਨਿਟੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੈਵਿਸ ਆਪਣੇ ਇਸ ਨਿਚੋੜ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ।